

Gdańsk, 14 października 2024 r.

Informacja dotycząca egzaminów przeprowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego w roku akademickim 2022/2023 na kierunku prawo z przedmiotu Prawo rzymskie (w zakresie arkuszy wszystkich egzaminów pisemnych, zarówno w sesji zimowej, jak i letniej, z uwzględnieniem sesji zerowej, we wszystkich terminach)

W związku z wnioskiem 0400.0621.41.2024, Stowarzyszenia Sieć Obywatelska Watchdog Polska, ul. Ursynowska 22/2, 02-605 Warszawa, podaję na wstępie zasady przebiegu egzaminów z przedmiotu Prawo rzymskie w roku akademickim 2022/2023:

- egzaminy pisemne odbywały się w formie stacjonarnej, a egzamin składał się z dwóch części:

Część I - 60 minut

zakres merytoryczny: Historia i tradycja prawa rzymskiego, Kształtowanie i ochrona praw prywatnych, Osoby i rodzina, Spadki, Posiadanie i prawa rzeczowe, Zobowiązania; forma: sześć pytań otwartych po 10 minut; odpowiedzi udzielano na dostarczonych studentom pustych kartach, a po zakończeniu pisanie prace były zbierane i studenci po 10 minutowej przerwie przystępowali do części drugiej.

Część II - 45 minut

zakres merytoryczny: analiza jednego tekstu źródłowego, innego niż teksty źródłowe omawiane w podczas ćwiczeń z przedmiotu; przedstawiony studentom w trakcie ćwiczeń schemat analizy tekstów źródłowych był wymagany na egzaminie;

ta część egzaminu pisemnego odbywała się w formie stacjonarnej – studenci wypełniali karty egzaminacyjne udostępnione online z wykorzystaniem platformy MS Teams, a wyjątkowo przygotowywali wypowiedź na udostępnionych pustych kartach; w trakcie tej części egzaminu studenci mieli możliwość korzystania z dowolnych materiałów dodatkowych - poza opracowaniami tekstów źródłowych.

Poniżej podany jest wykaz zawartości arkuszy egzaminów pisemnych z przedmiotu Prawo rzymskie w roku akademickim 2022/2023:

Prawo rzymskie – egzamin 23.01.2023 (termin ‘zerowy’ - przedterminowy)

I część – pytania – czas na odpowiedź po 10 minut (łącznie 60 minut)

1. Formy i znaczenie prawa stanowionego w prawie rzymskim okresu pryncypatu
2. Zasady oceny dowodów w rzymskim procesie prywatnym
3. Kryterium wieku osoby fizycznej i jego znaczenie w rzymskim prawie prywatnym
4. Status współmałżonka w dziedziczeniu beztestamentowym według rzymskiego prawa prywatnego
5. Problem nabycia i utrata posiadania w rzymskim prawie prywatnym
6. Zmiana stron zobowiązania w prawie rzymskim

II część - analiza tekstu źródłowego – 45 minut

D. 41.1 *De adquirendo rerum dominio* (O nabywaniu własności rzeczy).

D. 41.1.60 *Scaevola libro primo responsorum. Titius horreum frumentarium novum ex tabulis ligneis factum mobile in Seii praedio posuit: quaeritur, uter horrei dominus sit. Respondit secundum quae proponerentur non esse factum Seii.*

Scewola w księdze pierwszej responsów. Na polu należącym do Sejusa Tytus postawił ruchomy spichlerz na zboże z desek drewnianych. Zapytano, który [z nich] jest właścicielem spichlerza. Odpowiedział, według tego co mi przedstawiono, spichlerz nie należy do Sejusa.

Prawo rzymskie – egzamin 06.02.2023 (Prawo stacjonarne – termin podstawowy)

I część – pytania – czas na odpowiedź po 10 minut (łącznie 60 minut)

1. Znaczenie zwyczaju jako źródła powstania prawa w prawie rzymskim
2. Problem zastępstwa w prawie rzymskim
3. Przesłanki rozwodu w prawie rzymskim okresu poklasycznego
4. Wydziedziczenia a niegodność dziedziczenia w prawie rzymskim
5. Ochrona własności w prawie justyniańskim
6. Pojęcie i znaczenie podstęp (dolus) oraz groźby (metus) w prawie rzymskim

II część - analiza tekstu źródłowego – 45 minut

D. 9, 2. *Ad legem Aquiliam* (Do ustawy akwiliańskiej)

D. 9, 2, 9, 4. *Ulpianus libro octodecimo ad edictum. Sed si per lusum iaculantibus servus fuerit occisus, Aquiliae locus est: sed si cum alii in campo iacularentur, servus per eum locum transierit, Aquilia cessat, quia non debuit per campum iaculatorium iter intempestive facere. Qui tamen data opera in eum iaculatus est, utique Aquilia tenebitur.*

D. 9, 2, 9, 4. Ulpian w księdze do osiemnastej [komentarza] do edyktu. [Ustawa] akwiliańska ma zastosowanie, jeśli niewolnik został zabity przez osoby zabawiające się rzutem oszczepem. Jeśli jednak ludzie rzucali oszczepem na placu, a niewolnik przechodził przez to miejsce, akwiliańska [ustawa] nie ma zastosowania, gdyż nie powinien on wybierać przez boisko do rzutu oszczepem w nieodpowiednim czasie. Ten jednak, kto umyślnie rzucił w niego, w każdym wypadku poniesie odpowiedzialność na podstawie [ustawy] akwiliańskiej.

Prawo rzymskie – egzamin 27.02.2023 (Prawo stacjonarne – termin poprawkowy)

I część – pytania – czas na odpowiedź po 10 minut (łącznie 60 minut)

1. Znaczenie kanonistyki w tradycji romanistycznej
2. Innowacje procesu kognicyjnego
3. Pojęcie i funkcje adopcji w rzymskim prawie rodzinnym
4. Pozycja wdowy w dziedziczeniu beztestamentowym w prawie rzymskim
5. Pojęcie i przesłanki zasiedzenia w prawie justyniańskim
6. Odpowiedzialność na zasadzie ryzyka w rzymskim prawie prywatnym

II część - analiza tekstu źródłowego – 45 minut

D. 24, 1, 65. *De donationibus inter virum et uxorem* (O darowiznach między mężem a żoną)

D. 24, 1, 65. *Labeo libro sexto posteriorum a Iavoleno epitomatum. Quod vir ei, quae nondum viripotens nupserit, donaverit, ratum futurum existimo.*

D. 24, 1, 65. Labeon w księdze szóstej „Dzieł pośmiertnych streszczonych przez Jawolenusa”. Jeśli mąż darował tej, którą poślubił a nie była ona zdolna do zawarcia małżeństwa, darowizna jest ważna.

Prawo rzymskie – egzamin 06.02.2023 (Prawo wieczorowe – termin podstawowy)

I część – pytania – czas na odpowiedź po 10 minut (łącznie 60 minut)

1. Szkoły glosatorów i komentatorów oraz ich osiągnięcia dogmatyczne
2. Ocena dowodów w rzymskim procesie prywatnym
3. Znaczenie obywatelstwa w rzymskim prawie prywatnym
4. Formy testamentu zwykłego w rzymskim prawie prywatnym okresu poklasycznego i ich historyczne znaczenie
5. Pojęcie i przesłanki zasiedzenia w prawie justyniańskim
6. Okoliczności wyłączające odpowiedzialność dłużnika w rzymskim prawie prywatnym

II część - analiza tekstu źródłowego – 45 minut

D. 9, 2. *Ad legem Aquiliam* (Do ustawy akwiliańskiej)

D. 9, 2, 31. *Paulus libro decimo ad Sabinum. Si putator ex arbore ramum cum deiceret vel machinarius hominem praetereuntem occidit, ita tenetur, si is in publicum decidat nec ille proclamavit, ut casus eius evitari possit. (...)*

D. 9, 2, 31. Paulus w księdze dziewiątej [komentarza] do Sabinusa. Jeśli ktoś przycinający drzewo, zrzucając z niego gałąź, albo pracujący na rusztowaniu zabił przechodzącego obok niewolnika, ponosi odpowiedzialność, o ile grunt spadł na grunt publiczny, a sam nie ostrzegł głośnym krzykiem, by można było uniknąć tego nieszczęśliwego wypadku. (...)

Prawo rzymskie – egzamin 27.02.2023 (Prawo wieczorowe – termin poprawkowy)

I część – pytania – czas na odpowiedź po 10 minut (łącznie 60 minut)

1. Pojęcie i rola prawa urzędniczego (*ius honorarium*) w rozwoju rzymskiego prawa prywatnego
2. Znaczenie błędu (*error*) w prawie rzymskim
3. Opieka a kuratela w prawie rzymskim
4. Instytucja zapisu w rzymskim prawie spadkowym

5. Zasady dotyczące ustanawiania i wykonywania służebności w prawie rzymskim
6. Pojęcie i skutki zwłoki dłużnika w prawie rzymskim

II część - analiza tekstu źródłowego – 45 minut

D. 30, 20. *De legatis et fideicommissis* (O legatach i fideikommissach)

D. 30, 20. *Pomponius libro quinto ad Sabinum. Qui duos servos haberet, unum ex his legasset, ut non intellegeretur quem legasset, legatarii est electio.*

Pomponiusz w księdze piątej [komentarza] do Sabinusa. Jeśli ktoś miał dwóch niewolników i jednego z nich zapisał, a nie wiadomo którego zapisał, wybór należy do zapisobiorcy.

Prawo rzymskie – egzamin 04.04.2023 (termin poprawkowy)

I część – pytania – czas na odpowiedź po 10 minut (łącznie 60 minut)

1. Legiści i ich innowacje dogmatyczne
2. Problem zastępstwa w prawie rzymskim
3. Rodzina rzymska i jej przemiany
4. Wydziedziczenie a niegodność dziedziczenia
5. Współposiadanie i współwłasność w prawie rzymskim
6. Interpretacja umów w prawie rzymskim

II część - analiza tekstu źródłowego – 45 minut

D. 50, 17. *De diversis regulis iuris antiqui* (o różnych regułach prawa antycznego).

D. 50, 17, 187. *Celsus libro sexto decimo digestorum. Si quis praegnatem uxorem reliquit, non videtur sine liberis decessisse.*

Celsus w księdze szesnastej digestów. Jeśli ktoś umierając pozostawił ciężarną żonę, nie jest traktowany jako ten, który zmarł bezdzietnie.

KIEROWNIK
ZAKŁADU PRAWA RZYMSKIEGO

dr hab. Jacek Wiewiorowski, prof. UG